

Bra att läsa igenom...

Viktigt med tydligt kroppsspråk

Är vi alltid så tydliga som vi tror att vi är? För att skapa en trygg relation med hunden är det viktigt att vi är konsekventa och tydliga även i vårt kroppsspråk.

En hund som inte förstår dina signaler blir tveksam och gör lätt fel. Om du då dessutom blir irriterad har du snart en låg och osäker hund, eller tvärt om en hund som agerar helt på eget bevåg. För att undvika detta måste du tänka på hur du agerar och vad du signalerar till hunden.

Positiv inlärning

All inlärning bör ske med positiva belöningar som bekräftelse på att hunden har gjort rätt. Det görs med rösten, godis eller leksak. Om du straffar hunden för att den inte gör precis som du vill, ökar varken viljan eller förmågan att lära sig. Om hunden gör fel så bör du inte reagera alls, utan börja om från början. När du med säkerhet vet att hunden förstår ett kommando kan du öka dina krav på att hunden ska lyda och då bemöta hunden med en negativ reaktion om den inte lyssnar.

Om man är flera personer i familjen så bör alla i viss utsträckning vara med och träna hundens vardagslydnad. Hunden måste lära sig hur den står i rang i flocken. Om den inte vet sin plats kan den försöka ta överhanden, ignorera en familjemedlem eller till och med svara med aggressivitet. Även om det är en person som har huvudansvaret för hunden och dess träning, så är det viktigt att hunden vet om att hela den mänskliga delen av familjen är högre i rang. Om flera personer tränar hunden är det bra om alla använder samma kommandon för att inte förvirra hunden.

Skrämselsituationer

Det är inte bara vid lydnadsträning det är viktigt att vara tydlig mot hunden. Om din hund blir skrämdd av något som ligger på marken är det bra om du i lugn och ro kan få den att gå fram och undersöka föremålet. Om hunden istället blir rädd för något ljud, är det svårt att få hunden att förstå vad det är som låter. Då är det mycket viktigt hur du handlar. Tyck aldrig synd om en hund som blivit skrämdd - visa istället med ditt kroppsspråk och din röst att du är glad och självsäker. Genom att "tycka synd" talar du bara om för hunden att det verkligen var något farligt som den blev rädd för.

Var en tydlig ledare

I många situationer agerar vi på fel sätt. Det gör att hunden blir osäker och handlar själv. Till exempel kan en hunds vaktinstinkter väckas till liv i onödan genom att en granne släpper in sig själv hemma hos er. Visa alltid tydligt vilka som är välkomna genom att själv släppa in dem över tröskeln. Då behöver inte hunden tro att han eller hon måste vakta flocken mot inkräktare för att du som ledare är svag och inte gör det själv.

En annan vanlig situation som kan bli fel är när hundar som är okända för varandra ska hälsa i koppel. Ett sträckt koppel kan av hunden uppfattas som att du står bakom som stöd och tillsammans blir ni starka. Detta kan trigga hunden att starta ett bråk. Ett sträckt koppel kan också uppfattas som att föraren är orolig och hunden kan gå in som ledare för att försvara er båda.

Det är precis lika viktigt att hunden förstår dig som att du också lär dig läsa din hunds språk för att undvika onödiga situationer. En hund som förstår dina signaler är en trygg hund!

Aktivera valpen lagom mycket

Alla valpar är individer och fungerar olika. Vissa valpar vet minsann att sysselsätta husse och matte alldeles förträffligt bra medan andra valpar är relativt enkla och snabblärd.

Det är inget fel på eller onormalt med någon av sorterna. Det är personlighet det handlar om! Och du får ju naturligtvis anpassa dig därefter när det gäller uppfostran och träning.

Det behöver inte vara så komplicerat att stimulera hunden mentalt. Det går alldeles utmärkt att träna på "hemmaplan". Dukan gömma godis i hemmet på olika platser som hunden får leta rätt på med hjälp av näsan.

Man kan även placera godis i burkar eller kastruller med lock eller upp och nedvända muggar eller bunkar som hunden sedan ska försöka komma åt. I hemmets lugna vrå går det också bra att lära in lite underhållande cirkuskonster, som att sitta vackert, rulla runt eller skaka tass!

Sysselsättning är av allra största vikt för att hunden ska må bra. Man brukar säga att en hund bör vara aktivt vaken minst 5-6 timmar per dag, men inte all denna tid behöver bestå av träning. Att vara ute på tomten, att få följa med till stan eller hälsa på bekanta är också att vara aktivt vaken! Naturligtvis bör du ta det lugnare med valpar som har ett mycket större sömnbehov än vuxna hundar.

Träna valpen att gå i koppel

Det första valpen måste vänja sig vid är att ha halsband på sig. Det är bra om valpen redan från första dagen har halsbandet på sig även inomhus, till dess att den vänjer sig vid halsbandet.

I början kommer valpen att klia sig mycket och verka mycket störd av halsbandet, men den vänjer sig i regel snart.

Ha tålamod

Att lära valpen gå i koppel är också en tålamodskrävande historia. I början så krävs det mycket lockande för att få valpen att gå åt samma håll som den som håller i snöret. Ett tips är att mest följa med valpen dit den går i ett första skede. Det kan vara nog så svårt, för en del valpar blir först som förlamade av den hemska tingesten runt halsen.

Efter att valpen vant sig vid att flytta fötterna trots "snaran runt halsen" så kan du försöka börja styra valpen genom lätta drag i kopplet, kombinerat med att du lockar på den. Om du drar hårt i kopplet så kommer valpen garanterat att streta emot och gå i baklås. Har du bråttom så bär hellre valpen. Stress är inte den rätta miljön för koppelträning.

Håll emot

När valpen vant sig vid att promenera i kopplet så gäller det att kunna reglera fart och riktning. Lär gärna valpen kommandot "här" som betyder att hunden ska gå vid dig inom ett visst avstånd, helst i löst hängande koppel. Ännu en tålamodsprövande inlärning! Om valpen drar i kopplet så stanna till och håll emot i kopplet tills valpen tittar mot dig.

Locka valpen intill dig och beröm när den kommer. Förstärk gärna med en godbit. Börja om promenaden och säg "här" till valpen samtidigt som du med rösten och kroppen försöker få valpen att hålla sig nära dig. Mindre korrigeringar (ryck i kopplet) kan du göra när valpen börjat förstå innebörden av kommandot "här". Än en gång – du kan inte kräva något av valpen som den ännu inte kan!

Ensam hemma-träning

Att hunden kan vara ensam hemma några timmar är en förutsättning för att kunna ha hund. Därför är det viktigt att valpen tidigt tränas så att den tryggt kan vara ensam och inte bli orolig.

När valpen kommit till sitt nya hem och familj är det mycket att tänka på. Hundar är flockdjur och det valpen gör, är just att byta flock. Den gamla flocken var mamman och syskonen, han var aldrig ensam och han kände sig trygg. Nu kommer han till en helt ny flock i en ny miljö. För de allra flesta valpar går anpassningen till den nya omgivningen och de nya flockmedlemmarna, det vill säga du och din familj, mycket snabbt och relativt smärtfritt. Den dag kommer då valpen måste lämnas ensam kortare eller längre stund. För att det skall fungera måste valpen vara trygg och känna sig säker i sin nya omgivning.

Eftersom hundar är flockdjur, känner den sig otrygg när den är skild från familjen. Därför bör du vänta med att lämna din valp helt ensam tills du är rimligt säker på att valpen trivs och känner sig hemma. Man skaffar sig inte hund för att lämna den ensam, men det är ofrånkomligt att den då och då blir det. Mer än fyra timmar i sträck är inte att rekommendera annat än i undantagsfall. De första stunderna helt ensam måste vara väldigt korta.

Träna korta stunder

Börja med att lära hunden vara ensam i ett rum i början, exempelvis köket. Det får inte finnas något där som den kan förstöra eller skada sig på. Om den har en korg eller fäll som den brukar ligga på, ska denna finnas där, liksom eventuella leksaker och tuggben.

- Börja med gå ut ur rummet och placera ett kompostgaller (bra-att-ha-sak i alla hem med hund) i dörren så att valpen inte kan följa efter.
- Säg "Matte kommer snart", eller något annat vänligt men bestämt till valpen. Det är, som alltid, viktigt att använda samma kommando eller ordval för att hunden skall förstå.
- Sätt dig en bit från dörren så att valpen kan se dig. När du märker att det fungerar så stäng dörren.

Därefter lämnar du valpen i någon eller några minuter. Gå sedan in till valpen, men genomför inte någon stor hälsnings-ceremoni. Det ska vara naturligt för valpen att vara ensam och det ska vara lika naturligt att du kommer tillbaka.

Om valpen börjar skälla, pipa eller till och med yla, gå inte in till valpen förrän den tystnat. Går du in när valpen för oväsen lär den sig snabbt att det lönar sig att gnälla, eftersom du kommer. Det kan vara svårt att stålsätta sig men du har stor fördel av det i framtiden.

Självklart ska du inte låta valpen skälla och bråka för länge. Gå då in till valpen, låtsas som ingenting, hälsa inte på valpen utan sätt dig och läs en tidning eller något. Gå sedan ut ur rummet igen och börja om från början. Som du märker kan det krävas tålmod men det är något som går igen i all hunduppfostran, liksom att alla i familjen måste göra likadant. Det duger inte att någon vill "vara snäll" och går in till valpen och till och med ger den godis när den för liv.

Med litet tålmod och konsekvens kommer det att gå bra att lämna hunden ensam. Men som sagt inte mer än fyra timmar och det i undantagsfall.

Var intressant när du kallar på valpen

Inkallningsträning påbörjas egentligen i samma stund som du får hem din hund. Inledningsvis gäller det att få hunden att tycka att du är intressantare än allt annat i den stora världen.

I förlängningen ska inkallningen naturligtvis vara en blandning av ovillkorlig lydnad och att det ska vara lustfyllt för hunden att komma till sin ägare.

Använd både kropp och röst

För att få den lilla valpen att komma när du ropar är det viktigt att arbeta med både kropp och röst. Om du står rak i ryggen och beordrar din valp att komma, så "pressar du tillbaka" den med kroppen samtidigt som du ställer krav med rösten.

Med största sannolikhet kommer din valp att välja att gå någon annanstans eller i vart fall att avvakta där den är. Hunden måste bli motiverad att komma tillbaka till dig och det sker lämpligast genom att du sätter dig på huk och lockar. Ibland krävs mer [retning](#) för att hunden ska välja att komma till dig.

Kombinera krav och motivation

För att få hunden att komma när den utsatts för frestelser så måste man ofta kombinera krav med motivation. Krav-delen gäller främst för att stoppa hunden när den är på väg bort från dig eller åt fel håll. Kravet kan bestå av att mycket bestämt kommendera "stanna" när hunden sätter av i fel riktning. För ett kort ögonblick åstadkommer det förhoppningsvis att hunden stannar till, eller åtminstone förlorar fokus på det den var på väg till.

Just detta ögonblick är exakt rätt tidpunkt för att övertyga hunden om att DU är mycket roligare. De allra flesta valpar tycker, när allt kommer omkring, inte speciellt mycket om att bli lämnade av sin flockledare. En bra idé är alltså att vända om och springa åt motsatt håll.

Var rolig!

Det gäller också att behålla valpens uppmärksamhet. För att konkurrera ut annat som kan fånga valpens intresse, måste du ibland ta till jämfota-hopp och indiantjut blandat med glada inkallningsrop som innehåller valpens namn. Du får dock inte springa så långt från valpen att den tappar "dragningen" till dig.

Om avståndet blir alltför stort mellan er kan det hända att valpen tycker att det känns tryggare att stanna där den är eller att ty sig till en förbipasserande person. Du bör dock vara fortsatt aktivt tills hunden är på väg emot dig.

Låt hunden jaga dig

För att reglera avståndet till valpen kan du växla mellan att röra dig emot valpen på ett lekfullt och inbjudande sätt och att vända och springa bort en bit. När hunden väl sätter fart emot dig, så spring några steg bort från hunden så att den får jaga ikapp dig. När hunden börjar närma sig kan du sakta in, vända dig mot hunden. Sätt dig gärna på huk för att bjuda in valpen i gemenskapen, med gos och beröm.

Tips på lättare hundaktivering

Aktivering gör våra hundar gladare och välmående. All aktivering såsom agility, spår ska dock göras med måtta. Hundar kan också bli överaktiverade och då har det motsatt effekt och hunden blir istället stressad. Här får du några tips på lättare aktivering där hunden får tänka ut hur den skall få sin belöning.

Flaskan

Lägg några foderkulor i en tom PET-flaska och ställ den på golvet. Hunden skall då komma på hur flaskan måste vinklas för att godiset skall ramlar ut! När detta går lätt kan du öka svårhetsgraden genom att skruva på korken på flaskan. Se bara till att hunden inte tuggar sönder flaskan så den kan få i sig plastbitar.

Kastrullen

Låt hunden fundera ut hur den skall få tag på en köttbulle som ligger under en uppochnervänd plastburk eller kastrull. Försvåra lite genom att sätta ett lock på en kastrull som inte går att putta av utan som måste lyftas av uppåt.

Sök godis

Börja inomhus med att ha hunden sittande bredvid dig. Släng ut en näve godis på golvet och när du säger "sök" så ska hunden fara iväg och leta upp allt godis. Försvåra kan du göra genom att lägga ut godis i ett rum då hunden inte är med och sedan släppa in hunden för att söka. Detta kan också göras i terräng där godiset inte alls är lika lätt att hitta och hunden verkligen måste använda sin nos.

Godis på nosen

Övningen att lägga godis på hundens nos kan vara ganska svår till en början. Börja med att lägga en godis framför hunden. Låt hunden stå eller sitta stilla och vänta på ett "varsågod". Sedan kan man försvåra genom att lägga godis på framtassarna på hunden som stilla ska vänta på ditt "varsågod".

Det svåraste är att lägga godiset på hundens nos. Ta godis med platt yta som inte rullar av alltför lätt. Extra bra är det om hunden på "varsågod" kan knycka till med nosen och fånga godiset innan det ramlar i golvet. Du kan också bygga en stapel av Frolic som hunden får balansera en liten stund. Ha inte för bråttom, här gäller koncentration.

Städa

Lär hunden lägga tillbaka sina egna leksaker i en korg. Detta är lite som en lätt apporteringsövning. Släng ut en leksak på golvet som hunden skall hämta och lägga i korgen. Använd kommandot "städa". Glöm inte bort att belöna hunden med godis då den släppt leksaken i korgen. När en leksak fungerar utan problem så pröva med två och sedan flera leksaker innan belöningen kommer. Hunden ska i förlängningen kunna städa upp sina leksaker som den spritt ut i huset.

Skall

Att lära hunden att skalla är oftast ganska lätt. Ta godis som hunden tycker mycket om och håll det i handen mot ditt bröst. Hunden kommer då att försöka få ta på godiset genom att hoppa och krasa och så fort hunden börjar ge ifrån sig ljud så peppar du hunden med rösten.

När ett litet ljud som börjar närma sig skall kommer så ger du hunden godiset. Ta ett nytt godis och fortsätt tills hunden ger ifrån sig ett skall. Alla små steg i rätt riktning belönas med mera godis. Använd kommandot "skall". När hunden förstår vad "skall" betyder så kan du öka med att hunden måste skälla flera gånger för att få belöningen.

Det kan vara till hjälp om hunden kan skall i flera situationer. Till exempel om du har ramlat i skogen och gjort dig illa så hörs hundens skall bättre än dina rop på hjälp. Om man har en hund som okynnesskaller kan det också vara ett sätt att lära hunden förstå betydelsen av "tyst". Ge först kommandot "skall" och belöna med godis och "tyst".

Giftiga/Farliga saker

Det finns mycket som är giftigt/farligt för hundar, till exempel;

- Tvätt och rengörings medel.
- Glykol och råttgift och andra saker man har i garaget och till bilen.
- Krukväxter och vissa blommor.
- Människomediciner och vissa djurmediciner.
- Elektriska saker och sladdar.

Krukväxten prickblad, liljekonvalj, idegran, rhododendron, julstjärna, röd och vit flugsvamp, vissa spindelskivlingar, stenmörkla, blågrönalger, vitaminer i för stora mängder, nikotin, glykol, råttgift, tvättmedel, rengöringsmedel och även ohyremedel.

Vissa förgiftningar är mycket dödliga medan andra förgiftningar förstör exempelvis levern och njurarna. Kroppen kan alltså gå och lagra gift och sakta bli förstörd. Har hunden fått i sig eller tuggat på något olämpligt så ring veterinären omgående för hjälp.